

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Wie was? nr 16: Fop I. Brouwer

Coèsèl, M.

Publication date

2009

Document Version

Final published version

Published in

Heimans en Thijssse Nieuwsbrief

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Coèsèl, M. (2009). Wie was? nr 16: Fop I. Brouwer. *Heimans en Thijssse Nieuwsbrief*, 36, 4.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Wie Was....? nr. 16 Fop I. Brouwer

Waarschijnlijk is er niemand in Nederland die zoveel radiopraatjes over de natuur heeft gehouden als de Groningse bioloog Fop I. Brouwer. Toen hij in 1979 als radiospreker stopte, stond de teller op bijna drieduizend spreekbeurten.

Vooral met zijn rubriek in het zondagochtendprogramma 'Weer of geen weer' trok Brouwer een groot publiek. Om zijn luisteraars bij de les te houden maakte hij af en toe expres een foutje, want dat zou Thijssse volgens hem ook wel gedaan hebben. Zijn columns sloot hij steevast af met de woorden dat 'alles wat leeft en groeit ons altijd weer boeit'. Het zintje werd zijn handelsmerk.

Foppe Inne Brouwer werd op 17 november 1912 geboren. Op de hbs in Groningen gaf hij al blijk van zijn belangstelling voor de natuur. Hij werd lid van de natuurhistorische schoolclub Linnaeus en besloot om na zijn eindexamen biologie te gaan studeren. Eenmaal klaar met zijn studie was er echter nauwelijks werk te vinden. Pas in 1939 kreeg hij voor het eerst een vaste baan, als leraar voor acht uur in de week. In de loop der jaren klom hij op tot directeur van de middelbare landbouwschool in Groningen. In 1976 ging hij met vervroegd pensioen om meer te kunnen reizen.

Net als Heimans en Thijssse had Brouwer een sterke drang om zijn kennis over de natuur uit te dragen. Kort voor de oorlog had hij al eens een lezing verzorgd voor de Vereniging van Arbeiders Radio Amateurs (VARA). In 1945 begon hij op een achtergelaten Canadese zender die in gebruikgenomen werd als Regionale Omroep, met het houden van radiopraatjes. Die trokken kennelijk in Hilversum de aandacht, want in 1952 vroeg de VARA hem voor een tweewekelijkse rubriek op de vroege zondagochtend. De serie kreeg de naam 'Langs ongebaande wegen. Drs Fop I. Brouwer neemt ons mee naar buiten.' Vanaf medio 1955 ging zijn praatje deel uitmaken van het wekelijkse door Bert Garthoff geleide programma 'Weer of geen weer', de voorganger van Vara's Vroege Vogels.

Op het gebied van de natuur was Brouwer van alle markten thuis. Met zijn sonore, enigszins afgemeten stem vertelde Brouwer over het natuurleven in zijn directe omgeving, maar ook over waarnemingen op zijn reizen door Europa en verder van huis. Behalve als spreker manifesteerde Brouwer zich als publicist. Hij verzorgde schoolboeken over plant- en dierkunde

en werkte mee aan diverse natuurtijdschriften, maar werd vooral bekend door zijn columns in het Nieuwsblad van het Noorden. Met het schrijven van krantenstukjes was hij al op z'n zeventiende begonnen.

Over reacties had Brouwer nooit te klagen. Op zijn huisadres in Haren bezorgde de post wekelijks honderden brieven. Die werden allemaal trouw, in de uitzending of schriftelijk (deels op voorgedrukte briefkaarten), beantwoord. Brouwer sprak en schreef over de natuur met veel gevoel voor realiteit. Dat de natuur soms moet wijken voor de vooruitgang van de mens, begreep hij best, maar hij vond wel dat de mens verstandig met de natuur en het landschap moest omgaan en steeds kritisch moest kijken of de ingrepen noodzakelijk waren. Hij stond op het standpunt dat je de 'rotzooi' het best kon concentreren. Dus door spoorlijnen en autowegen naast elkaar te laten lopen.

Een hoogtepunt in zijn carrière vormde zijn promotie, in 1958, aan de Universiteit van Amsterdam. Zijn proefschrift 'Leven en werken van E. Heimans en de opbloei der natuurstudie in Nederland in het begin van de twintigste eeuw' verscheen ook als handelseditie. Het boek kreeg een uitstekende pers. Voor de Heimans en Thijssse Stichting is Brouwer's studie van onschatbare waarde. Hij verzamelde niet alleen informatie van mensen die Heimans nog gekend hadden – informatie die anders ongetwijfeld verloren was gegaan –, maar vestigde met zijn boek ook in brede kring de aandacht op het werk van Heimans en Thijssse.

Brouwer ontving tijdens zijn leven diverse onderscheidingen, waaronder de Zilveren Anjer in 1989. Hij stierf op 20 december 1991.

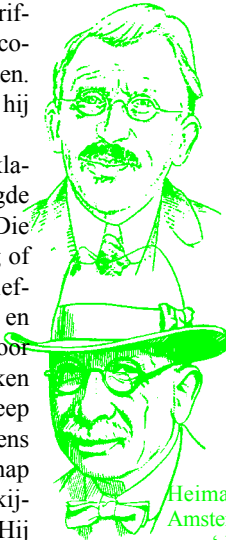
Het materiaal dat Brouwer verzamelde voor het schrijven van zijn proefschrift is aanwezig in de Artisbibliotheek van de Universiteit van Amsterdam.

Marga Coesèl

Bronnen

G. Overdijking. Fop I. Brouwer is nog lang niet uitgekeken. Het Parool PS 16-10-1976, p. 3;

Martin Schouten: Al wat leeft en groeit ons altijd weer boeit. In: Verheffend, vooruitstrevend, verstrooiend. Vijfen zeventig jaar Vereniging van Arbeiders Radio Amateurs 1925-2000. Amsterdam. 2000.

De Heimans en Thijssse Stichting beheert een bibliotheek en een archief met materiaal betreffende de ontwikkeling in het denken over en het omgaan met de natuur.

Activiteiten op deze terreinen worden bevorderd door o.m het toekennen van de Heimans en Thijssse Prijs.

Men kan donateur van de Stichting worden door EUR 20,- (instellingen minimaal EUR 65,-) over te maken op postgiro 3831069 t.n.v.

Heimans en Thijssse Stichting, Amsterdam, onder vermelding van 'donatie'. Men ontvangt dan de Nieuwsbrief en uitnodigingen voor manifestaties.

Postadres

Postbus 20123
1000 HC Amsterdam

Website

www.heimansenthijsssestichting.nl

Secretariaat, Bibliotheek en Archief

Hugo de Vries-Centrum
Plantage Middenlaan 2c
1018 DD Amsterdam
tel. 020 6228115
Bibliotheek en archief zijn toegankelijk op dinsdag en vrijdag van 10.00 - 16.30 en op afspraak.

Dagelijks Bestuur

M.G. Schouten, voorzitter
tel. 030 2369258
mg.schouten@worldonline.nl
P.J. Roos, secretaris
tel. 020 4963098
rooskra@xs4all.nl
H. Bunte, penningmeester
tel. 020 6228115
h.bunte@ivn.nl
M.Smies, Heimans en Thijssse Steunfonds
tel. 070 3268365
maarten@smies.org
J.T.deSmidt, Commissie voor de Collecties
tel. 020 6235114
jt.de.smidt@hetnet.nl
P.J. Schroevers, Commissie Activiteiten en Prijzen
tel. 030 2310312
p.schroevers@zonnet.nl
E. van der Maarel
tel. 0561 430760
eddy.arteco@planet.nl

Bibliotheek

R. van Hees
tel. 020 6228115
heimans-en-thijssse-st@planet.nl

Eindredactie Nieuwsbrief

E. van der Maarel
tel. 0561 430760
eddy.arteco@planet.nl

Heimans en Thijssse Stichting